

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4222200659
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4222200659.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. K., nar. X.X.XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., dieťa rodičov: W. K., nar. XX.X.XXXX, bytom H. č. XX a X. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. N. F., N. XXX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 12. septembra 2022 č. k. 9P/26/2022-65, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch o zvýšení výživného, o zročnom výživnom a o trovách konania p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Komárno (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 12. septembra 2022 č. k. 9P/26/2022-65 (napadnutý rozsudok) zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého K. K., nar. X.X.XXXX zo sumy 40 eur na sumu 100 eur mesačne počnúc od 1.5.2022 s tým, že výživné je splatné vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Zaostalé výživné za obdobie od 1.5.2022 do 31.8.2022 v sume 240 eur zaviazal otca zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným až do vyrovnania s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky včas sa stáva zročným celý dlh. Vo zvyšku návrh matky zamietol. Tým zmenil rozsudok Okresného súdu Komárno, č. k. 9P/199/2014-23 zo dňa 8.12.2014 v časti o výživnom na maloleté dieťa.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že matka maloletého sa písomne podaným návrhom zo dňa 23.2.2022 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca zo sumy 40 eur na 150 eur mesačne od 1.3.2022. Svoj návrh odôvodnila tým, že naposledy bola vyživovacia povinnosť určená v roku 2015, teda pred siedmimi rokmi. Maloletý K. má XX rokov, je žiakom W. ročníka ZŠ, je zdravý. Uviedla, že so synom žijú v rodinnom dome jej rodičov, spolu s jej rodičmi. Rodičom na spoločnú domácnosť neprispieva, lebo nemá na to dosť finančných prostriedkov. Jej otec je dôchodca s príjmom 378,50 eura, matka je dlhodobo práceneschopná. Okrem maloletého K. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Uviedla, že pracuje u spoločnosti M. V. s čistým mesačným príjmom 600,93 eura, okrem toho poberá rodinné prídavky 30 eur, daňový bonus a výživné od otca. Otec maloletého od januára 2015 nenavštívil, okrem bežného výživného na syna inak neprispel a to ani na narodeniny, meniny či Vianoce.

3. Otec maloletého uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného zo sumy 40 eur na 50 eur mesačne. Uviedol, že je pravdou, že od roku 2015 sa so synom nestretol, pretože matka mu dieťa nedávala, vždy sa na niečo vyhovárala. Je invalidný dôchodca s príjmom 241,90 eura a od apríla 2022 sa zamestnal u spoločnosti Y. B..T..Y., kde zarába cca 700 eur. Žije v trojizbovom byte ktorý zdedil po matke. Jeho

mesačné výdavky sú elektrina 184 eur, vodné a stočné 10 eur, bytový fond 10 eur, hygienické potreby 10 eur, komunálny odpad 2,50 eura, schodisková elektrina 2 eur, internet 24,38 eura, C.-E. 32,70 eura, F. B. 17,67 eura, zákonné poistenie motorového vozidla 7,50 eura, výdavky na lieky 40 eur, prevádzka a údržba motorového vozidla 20 eur, ošatenie 50 eur. Spláca pôžičku B. F. za motorové vozidlo 50 eur mesačne, nakoľko kúpil motorové vozidlo za 6.500 eur, ďalej jej spláca pôžičku 150 eur na zaplatenie elektriny, z čoho jej už vrátil 75 eur. Pri jeho výdavkoch mu na stravu zostáva 162,25 eura.

4. Kolízna opatrovníčka maloletého uviedla, že doporučila zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na 120 - 130 eur mesačne od 1.3.2022, nakoľko celkový príjem otca je 950 eur a príjem matky cca 600 eur, pričom obaja sú bez ďalších vyživovacích povinností.

5. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že rozsudkom č. k. 9P/199/2014-23 zo dňa 8.12.2014 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol maloletý K. zverený do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu mesačne sumou 40 eur. Maloletý mal v tom čase X roky, matka bola nezamestnaná bez príjmu, otec bol invalidný dôchodca s príjmom 198,24 eura, pričom obaja boli bez ďalšej vyživovacej povinnosti.

6. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol s poukazom na § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 78 ods. 1, § 77 ods. 1, § 75 ods. 1, § 26 Zákona o rodine. Mal za preukázané, že návrh matky je čiastočne dôvodný. Od poslednej úpravy výživného uplynulo 8 rokov, maloletý v čase určenia výživného v sume 40 eur mal X roky, jeho matka bola bez príjmu, nezamestnaná a otec poberal invalidný dôchodok v sume 198,24 eura, obaja boli bez ďalšej vyživovacej povinnosti. Maloletý K. má XX rokov, je žiakom M. ročníka ZŠ, je zdravý. Jeho odôvodnené výdavky sú mesačne školné 10 eur, strava v škole 30 eur, úbor 10 eur, hygienické potreby 10 eur, strava 200 eur, cestovné autobusom do školy celkovo 45 eur. Je rybár, za čo ročne matka platí 27 eur a kupuje mu udicu a potreby na rybárčenie, mesačne mu dáva 20 eur vreckové. Matka maloletého pracuje u spoločnosti M. a zarába 600,93 eura čistého mesačne, poberá rodinné prídavky 30 eur. S maloletým žijú v spoločnej domácnosti s jej rodičmi, ktorým na spoločnú domácnosť neprispieva, nakoľko nemá na to dostatok finančných prostriedkov. Starý otec z matkinej strany je dôchodca s príjmom 378,50 eura. Stará matka je podľa udania matky maloletého dlhodobo práceneschopná. Otec maloletého je invalidný dôchodca s príjmom 241,90 eura a je zamestnaný u spoločnosti Y. B.. B..T..Y.. s príjmom 732,40 eura (máj 2022 - 707,16 eura, jún 2022 - 727,96 eura a júl 2022 - 762,10 eura), je zamestnaný od 25.4.2022. Žije v trojizbovom byte ktorý zdedil po matke. Jeho mesačné výdavky sú elektrina 184 eur, vodné a stočné 10 eur, bytový fond 10 eur, hygienické potreby 10 eur, komunálny odpad 2,50 eura, schodisková elektrina 2 eur, internet 24,38 eura, C.-E. 32,70 eura, F. B. 17,67 eura, zákonné poistenie motorového vozidla 7,50 eura, výdavky na lieky 40 eur, prevádzka a údržba motorového vozidla 20 eur, ošatenie 50 eur. Spláca pôžičku B. F. za motorové vozidlo 50 eur mesačne, nakoľko kúpil motorové vozidlo za 6.500 eur, ďalej jej spláca pôžičku 150 eur na zaplatenie elektriny, z čoho jej už vrátil 75 eur. Celkový príjem otca predstavuje 732,40 eura plus 241,90 eura, spolu 973,30 eura, je bez ďalšej vyživovacej povinnosti. S prihliadnutím na skutočnosť, že od januára 2015 sa otec s maloletým ani nestretol a to i napriek tomu, že styk upravený rozhodnutím súdu má, okrem bežného výživného na neho inak neprispieva. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že otec bez ohrozenia vlastnej výživy je schopný prispievať na maloletého K., ktorý má XX rokov, sumou 100 eur mesačne. Vzhľadom k tomu návrh matky vo zvyšku zamietol.

7. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že matka žiadala zvýšiť výživné od 1.3.2022, avšak zvýšil vyživovaciu povinnosť otca len od 1.5.2022, pretože okrem invalidného dôchodku má príjem zo zamestnania len od 25.4.2022. Preto súd návrh matky v tejto časti zamietol. Zvýšením výživného od 1.5.2022 do 31.8.2022 vznikla otcovi zaostalosť za štyri mesiace po 60 eur, celkovo 240 eur, ktorú sumu súd otcovi s poukazom na jeho príjmy a výdavky povolil zaplatiť v splátka po 20 eur až do vyrovnania pod hrozbou straty výhody splátok, pokiaľ čo len jednu splátku neuhradí včas.

8. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov nepriznal.

9. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie otec maloletého dieťaťa, žiadal zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a návrh na zvýšenie výživného zamietnuť. Uviedol, že súd prvej inštancie neobjektívne posúdil jeho priemerný mesačný príjem vo výške 732,40 eura, keďže zobral do úvahy iba 3 mesiace jeho zárobku. Jeho čistý mesačný príjem činí 622,07 eura mesačne. Do výšky výdavkov súd opomenul

zahrnúť výdavky na dochádzku do práce osobným vozidlom, keďže nemá primerané spoje. Neprihliadol súd na skutočnosť, že je invalidný dôchodca so zníženou pracovnou schopnosťou na 75 %. Pri zhoršení zdravotného stavu je často práceneschopný, niekedy v trvaní 1-2 mesiace, v tom čase si pre zníženie príjmu musí požíčovať peniaze.

10. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletého, pričom poukázala na to, že otec dieťaťa sa vedome nechce podieľať na výchove syna, keďže sa o neho nezaujíma. Súd jeho príjem posúdil správne ako príjem zo zamestnania a invalidný dôchodok. Uviedla, že ak otec vie platiť C. sumu 73,38 eura mesačne, tak sa musí mať veľmi dobre.

11. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec, uviedol, že maloletého nenavštevuje, lebo matka mu povedala, aby nechodil. Poukázal na to, že matke sa bude zvyšovať daňový bonus na dieťa, rodinné prídavky, dostala jednorazové príspevky. Jemu sa zvyšujú náklady na energie a dochádzku do práce. Ako invalidný dôchodca so W. diagnózou si nevie nájsť výhodnejšiu prácu. To že platí paušál za telefón a internet nie je v dnešnej dobe žiadnym prepychom ale nevyhnutnosťou, keďže dnes sa už skoro všetko vybavuje elektronicky.

12. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP), po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolací súd zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v danom prípade stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, pretože urobil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ním citovanými ustanoveniami Zákona o rodine. Obmedzuje sa len na konštatovanie správnosti rozsudku v napadnutej časti, vrátane výroku o trovách konania, a na dôvazok dodáva nasledovné:

13. Právna úprava zakotvená v § 24 ods. 2 Zákona o rodine korešponduje s Dohovorom o právach dieťaťa prijatým 20.11.1989, ktorý v článku 3 ods. 1 určuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodárnymi orgánmi. Článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako aj listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

14. V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. V danej veci matka podala návrh, ktorým sa domáhala zvýšenia výživného zo sumy 40 eur na sumu 150 eur po ôsmich rokoch od poslednej úpravy výživného. V konaní bolo preukázané, že otec sa o maloletého nezaujíma, okrem súdom určeného výživného sa na jeho výžive inak nepodieľa.

16. Námietka otca, že súd prvej inštancie nesprávne stanovil výšku jeho priemerného mesačného zárobku je nedôvodná. Keďže otec je riadne zamestnaný v pracovnom pomere od 25.04.2022, súd prvej inštancie správne vypočítal jeho zárobok až od mája 2022 ako uceleného mesiaca. Z rozpisu zárobkov od zamestnávateľa otca, z ktorého súdu prvej inštancie vychádzal, nevyplýva, že by otec od 25.04.2022 do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie bol práceneschopný a poberal nemocenské dávky.

Jeho obrana, že býva často práceneschopný (momentálne v priebehu odvolacieho konania predložil otec práceneschopnosť) neobstojí, pretože súd vždy musí vychádzať z reálnych príjmov. A to bez ohľadu na invaliditu výživou povinného rodiča. Pokiaľ ide o výdavky otca na cestu do zamestnania, odvolací súd zdôrazňuje, že výživné na maloleté dieťa má vždy prioritu pred výdavkami rodiča. Zvýšenie cien energií zaťažuje nielen otca ale i matku. Zvýšenie daňového bonusu, rodinných prídavkov, nezbavuje otca povinnosti prispievať na výživu dieťaťa sumou primeranou jeho veku. Odvolací súd poukazuje na to, že výživné na maloletého nebolo zmenené 8 rokov, pričom dôvodom na zvýšenie výživného bol už jeho nástup na základnú školu.

17. Pokiaľ ide o výšku výživného odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými súdom prvej inštancie. Otec v odvolaní neuviedol žiadne také dôvody ohľadne výšky výživného, s ktorými by sa nebol súd prvej inštancie vysporiadal.

18. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd vzhliadol rozsudok súdu prvej inštancie za správny, preto ho v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).